

Onderwerp Stand van zaken hersteloperatie kinderopvangtoeslag in Haarlem		
Nummer	2021/763865	Datum college 21 december 2021
Portefeuillehouder	Roduner, F.J.	
Programma/beleidsveld	3.3 Schulden	
Afdeling	SMSR	
Auteur	M. Molenaar	
Telefoonnummer	023-5113368	
Email	mmolenaar@haarlem.nl	
Bestemd voor:	Het college stuurt deze raadsinformatiebrief ter kennisname naar de commissie Samenleving.	
Bijlagen		

In 2020 en 2021 hebben 377 Haarlemse ouders zich gemeld bij de Belastingdienst/Toeslagen voor herstel. Deze ouders zijn bij de Belastingdienst/Toeslagen bekend als aanvrager van de kinderopvangtoeslag. De gemeente er is voor brede ondersteuning en via diverse kanalen worden ouders opgeroepen om van de ondersteuning gebruik te maken. Het 'hulpteam toeslagenaffaire' van de gemeente heeft 234 ouders gesproken en 120 brieven aan ouders gestuurd die telefonisch niet bereikbaar waren of waar geen telefoonnummer van bekend was. Elke twee weken krijgt het hulpteam mutaties door en daarom vinden er nog steeds telefoongesprekken plaats.

Stand van zaken Haarlem

Van de ouders waar gesprekken mee gevoerd zijn hadden 70 ouders één of meerdere hulpvragen. In totaal zijn 90 hulpvragen gesteld. De meeste vragen hadden betrekking op schulden: het in kaart brengen van de schulden, budgettering en het oplossen van de schulden. Ook werden vragen gesteld die betrekking hebben op het gezin en de huisinrichting. Denk aan de mogelijkheden van het verstrekken van een laptop, sporten, zwemmen, maar ook een bijdrage voor een koelkast. Hulp werd ook gevraagd op het gebied van wonen, zoals het vinden van een passende woning.

Ouders met schulden

De gemeente heeft een belangrijke rol in het ondersteunen van gedupeerde ouders en toeslagpartners binnen de hersteloperatie. Zo kan de gemeente schulden kwijtschelden, anticiperend op de Wet hersteloperatie toeslagen publieke schulden. Er zijn ongeveer 30 mogelijk gedupeerde ouders of toeslagpartners die bij de gemeente Haarlem schulden hebben. Deze hebben samen ongeveer 50 vorderingen uitstaan, deze zijn gepauzeerd of kwijtgescholden.

In de private schuldenaanpak heeft de gemeente een andere rol. De staatssecretaris heeft in het 'Beleidsbesluit betalen private schulden UHT' toestemming gegeven om private schulden over te nemen en te betalen. De uitvoering van schuldovername en betaling van schulden heeft UHT belegd bij de Sociale Banken Nederland (SBN). Dit is een stichting van negen kredietbanken die op het gebied van de afwikkeling van private schulden expertise heeft.

Binnen het hulpteam van de gemeente richt één gespecialiseerd teamlid zich volledig op de schuldenaanpak van ouders die niet in een schuldentraject zitten. Wanneer uit het eerste gesprek blijkt dat er schulden zijn, neemt dit teamlid, na akkoord van de ouder, contact op. De gedupeerde ouder kan een aanvraag indienen bij SBN. Voor het invullen van het aanvraagformulier en de bijbehorende schuldenlijst kan een gedupeerde ondersteuning krijgen van het gespecialiseerde teamlid. Naar verwachting is de (vertraagde) lancering van het loket van de SBN 5 januari 2022 en pas dan kunnen de lijsten worden ingediend.

Ouders met een schuldentraject

Het Kabinet heeft besloten de schulden van gedupeerde ouders die op dit moment in een schuldentraject zitten geheel over te nemen. Deze ouders zijn geconfronteerd met een strak regime en leven tegen het bestaansminimum. Om die reden is ervoor gekozen hen versneld uit de schuldenregelingen te halen.

In Haarlem hebben negen gedupeerde ouders een minnelijke schuldregeling (Msnp). Dit betekent dat voor deze ouders afspraken zijn gemaakt met de schuldeisers en de schulddienstverlener van de gemeente heeft de coördinatie. Deze stelt een lijst op van alle schulden die onderdeel zijn van de schuldbemiddeling waarmee de schuldeisers akkoord zijn gegaan. Vanaf medio september 2021 kan de schulddienstverlener de schuldenlijst indienen bij de uitvoeringsorganisatie hersteloperatie toeslagen (UHT). Inmiddels zijn twee ingediende schuldenlijsten beoordeeld en deze Msnp-trajecten zijn formeel beëindigd.

In Haarlem zitten zeven gedupeerde ouders in de wettelijke schuldsanering (Wsnp). Bij dit traject is de ouder door de rechter toegelaten tot de wettelijke schuldsanering en heeft de Wsnp-bewindvoerder de coördinatie. De bewindvoerder stuurt de schuldenlijst op ter beoordeling naar de UHT. Op dit traject heeft de gemeente geen invloed maar ligt de verantwoordelijkheid bij de bewindvoerder.

Uithuisplaatsingen

Op verzoek van het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft het CBS op 26 november een [uitsplitsing gepubliceerd](#) van de uithuisplaatsingen tussen 2015 en 2020 van kinderen van gedupeerden van de toeslagenaffaire. De op dat moment bekende populatie van 1.115 kinderen is gedifferentieerd naar leeftijd, gemeente en jeugdregio, en naar type jeugdbeschermingsmaatregel (ondertoezichtstelling of voogdij). Om het onthullingsrisico te minimaliseren zijn de absolute aantallen in alle gevallen afgerond op vijftallen en zijn vervolgens aantallen onder de tien niet weergegeven. Bij Haarlem staat geen aantal vermeld. Deze informatie kan mogelijk door de gedupeerden aan het hulpteam verstrekt worden. Tot nu toe heeft geen van de ouders hier melding van gemaakt. [Uitsplitsing uithuisplaatsingen toeslagenaffaire \(cbs.nl\)](#)

Ouders voor ouders

Als onderdeel van de ondersteuning aan ouders hebben we in Haarlem onderzoek gedaan naar de wens om een lotgenotengroep op te zetten, zodat ouders ervaringen met elkaar kunnen delen. Het hulpteam toeslagenaffaire heeft in oktober en november 2021 30 ouders gesproken en gevraagd of er behoefte is aan een bijeenkomst. Geen van de ouders heeft aangegeven hieraan behoefte te hebben.

Ook de UHT heeft gesprekken gevoerd met ouders gericht op emotioneel herstel. Enkele ideeën die zijn opgehaald: toespraak van de koning, gedenkteken, toneelstuk en een online lotgenotenplatform.

Uit een gesprek met gedupeerden uit Den Haag en de Haagse wethouder kwam naar voren dat gedupeerden wel graag in gesprek wilden met de wethouder om hun verhaal te kunnen delen. Wethouder Roduner zal in Haarlem in gesprek gaan met ouders, rekening houdend met de coronamaatregelen.

Recente landelijke ontwikkelingen

- Op 9 december heeft staatssecretaris Van Huffelen de 9^e voortgangsrapportage aan de Tweede Kamer gestuurd. [Negende voortgangsrapportage](#)
- Naar aanleiding van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) heeft het kabinet voorstellen gedaan om de dienstverlening te verbeteren. Het kabinet stelt onder andere voor om de uitvoeringscapaciteit bij de overheid te versterken en extra ondersteuning te bieden aan mensen in kwetsbare posities. Dit is een gezamenlijke opdracht voor het rijk, de uitvoeringsorganisaties en gemeenten. Het rijk heeft hiervoor structureel aanvullende middelen vrijgemaakt. Voor gemeenten is per direct tot en met 2027 per jaar € 150 miljoen beschikbaar. De verwachting is dat de benodigde transitie in de dienstverlening niet in 2027 zal zijn voltooid. De VNG en het rijk hebben daarom afgesproken vroegtijdig met elkaar in gesprek te gaan over de financiering voor de periode na 2027. Deze gemeentelijke POK-middelen zijn toegekend in het kader van:
 - meer capaciteit voor de dienstverlening;
 - extra ondersteuning voor mensen met complexe problematiek;
 - bij meervoudige problematiek betere coördinatie tussen de uitvoerders;
 - versterken van het leervermogen om de uitvoering continu te verbeteren.

Gemeenten kunnen zelf een plan maken hoe de middelen het beste ingezet kunnen worden.

[Ledenbrief VNG Versterking gemeentelijke dienstverlening naar aanleiding van de POK](#)

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

de burgemeester,